

Μέρες Σχολείου

Ιανουάριος 2014 www.pagkrito.gr - pagkrito.blogspot.com - e-mail: gymnasio@pagkrito.gr - Έτος θ' - αριθ. φύλλου 6

Εκτός διδακτέας ύλης

Το έθιμο της Βασιλόπιτας

Αναρωτηθήκατε ποτέ γιατί συντηρούμε χρόνια τώρα με πίστη και πραγματική αφοσίωση το έθιμο της βασιλόπιτας; Κι από πού μας έρχεται;

Σύμφωνα με την παράδοση, το έθιμο αποδίδεται εξ ολοκλήρου στον αφιλοχρήματο και ανθρωπιστή επίσκοπο της Καισάρειας στην Καππαδοκία Μέγα Βασίλειο, ο οποίος υπήρξε θρησκευτικός άρχοντας με πλούσιο φιλανθρωπικό έργο, πραγματική συμπόνια και μέριμνα για τους συνανθρώπους του, καθώς και λάτρης της ελληνικής φιλοσοφίας.

Κατά μία εκδοχή της σχετικής παράδοσης ο επίσκοπος βρέθηκε σε ιδιαίτερα δύσκολη θέση, όταν χρειάστηκε να αντιμετωπίσει τον θρασύ και άρπαγα έπαρχο της Καππαδοκίας: Ο σκληρόψυχος άντρας απαίτησε από τον Μέγα Βασίλειο να του παραδώσει άμεσα όλο το χρυσάφι της πόλης, αλλιώς θα την πολιορκούσε με σκοπό την κατάκτηση και τη λεηλασία της.

Ο Μέγας Βασίλειος προσευχόταν στον Θεό όλη τη νύχτα, παρακαλώντας τον να σώσει την πόλη και τους ανθρώπους. Όταν ξημέρωσε, ο έπαρχος κύκλωσε με τον στρατό του την πόλη και ζήτησε από τον επίσκοπο – ο οποίος βρισκόταν ακόμα στον ναό και προσευχόταν – να ικανοποιηθεί η απαίτησή του, αλλά έλαβε την απάντηση ότι οι φτωχοί και πεινασμένοι κάτοικοι δεν είχαν τίποτα να του δώσουν.

Τα λόγια του Μεγάλου Βασιλείου θύμωσαν περισσότερο τον έπαρχο, ο οποίος τον προειδοποίησε πως θα τον εξορίσει πολύ μακριά από τον τόπο του. Τον απειλήσε μάλιστα πως θα τον σκοτώσει, αν δεν υπακούσει στις εντολές του. Ακούγοντας τις απειλές, οι χριστιανοί της Καισάρειας θέλησαν να βοηθήσουν τον αγαπημένο τους επίσκοπο.

Μάζεψε λοιπόν ο καθένας ό,τι χρυσαφικό είχε στο σπίτι του και τα έβαλαν όλα σε ένα σεντούκι, το οποίο παρέδωσαν στον θρησκευτικό τους άρχοντα. Ο Μέγας Βασίλειος, αφού προσευχήθηκε ξανά για τη σωτηρία της πόλης, το παρέδωσε στον έπαρχο.

Όταν ο έπαρχος άνοιξε το σεντούκι κι ακούμπησε τα χέρια του πάνω στα χρυσαφικά, εμφανίστηκε μια λάμψη κι αμέσως μετά ένας λαμπρός καβαλάρης που χίμηξε με τον στρατό του πάνω στον στρατηγό και τους ανθρώπους του, αφανίζοντάς τους. Ο ολόλαμπρος καβαλάρης λέγεται ότι ήταν ο Άγιος Μερκούριος και οι στρατιώτες του άγγελοι.

Μετά την ανέλπιστη σωτηρία της Καισάρειας ο Μέγας Βασίλειος βρέθηκε πάλι σε προβληματισμό. Έπρεπε να επιστρέψει τα χρυσαφικά στους κατοίκους και μάλιστα να πάρει ο καθένας ό,τι του ανήκε. Δεν έπρεπε να αδικηθεί κανείς. Αλλά αυτό ήταν πολύ δύσκολο. Τότε παρακάλεσε πάλι τον Θεό να τον βοηθήσει κι Εκείνος του έδωσε φώτιση και λύση.

Ο επίσκοπος φώναξε τους βοηθούς και τους διακόνους και τους ζήτησε να ζυμώσουν μικρά ψωμιά βάζοντας μέσα στο καθένα από αυτά λίγα χρυσαφικά. Όταν τα ετοίμασαν, τα μοίρασε στους ανθρώπους της πόλης για ευλογία. Όλοι οι κάτοικοι απόρησαν στην αρχή, στη συνέχεια όμως η απορία μετατράπηκε σε έκπληξη, όταν, κόβοντας η κάθε οικογένεια το ψωμάκι της, έβρισκε μέσα τα δικά της χρυσαφικά.

Από τότε η πρώτη ημέρα του χρόνου είναι ημέρα τιμής προς τον Άγιο Βασίλειο, ο οποίος λέγεται ότι απεβίωσε την 31η Δεκεμβρίου και ετάφη την 1η Ιανουαρίου του έτους 379μ.Χ. Η μνήμη του γιορτάζεται, λοιπόν, την πρώτη μέρα του χρόνου και από τότε φτιάχνουμε κι εμείς τη βασιλόπιτα με το φλουρί μέσα τη μέρα του Αγίου Βασιλείου, για να μας θυμίζει το θαύμα αυτό που έρχεται από τα παλιά.

Το χρονικό του μήνα

Παρασκευή 10-1-2014: Αγιασμός των υδάτων

Κοπή Βασιλόπιτας στις τάξεις του γυμνασίου

Στις 10-1-2014, μετά τον αγιασμό των υδάτων, οι μαθητές του γυμνασίου έκοψαν την πρωτοχρονιάτικη πίτα τους παρουσία των καθηγητών τάξεως.

Οι τυχεροί:

α' γυμνασίου το φλουρί έπεσε στο κομμάτι του Χριστού!

β' γυμνασίου: Ζιαμπάρας Δημήτρης

γ' γυμνασίου: Παπαδοπούλου Αλεξάνδρα

Τετάρτη 15-1-2014: οι μαθητές της γ' γυμνασίου στο κέντρο «Ζωοδόχος Πηγή»

Η επίσκεψη μας στη Ζωοδόχο Πηγή ήταν πραγματικά μια επίσκεψη που άξιζε. Μας έδωσαν τη δυνατότητα να δούμε μια άλλη πλευρά της ζωής. Εκεί υπήρχαν πολλοί άνθρωποι, γεμάτοι από ενέργεια και αγάπη για τον συνάνθρωπο. Θαύμασα τον αλτρουισμό των ανθρώπων αυτών που έχουν δώσει ολοκληρωτικά τη ζωή τους για αυτά τα παιδιά. Ήταν ένα σχολείο για μας...!

Μαρία Στειακάκη

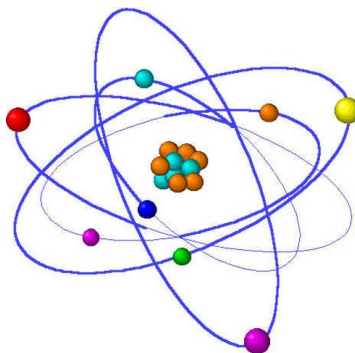

Η Ζωοδόχος Πηγή είναι ένα έργο ζωής, αγάπης και προσφοράς στον συνάνθρωπο, μια ανυστερόβουλη αγάπη, από τα πράγματα που μας κάνουν περήφανους που είμαστε άνθρωποι!

Χρήστος Κατρινάκης

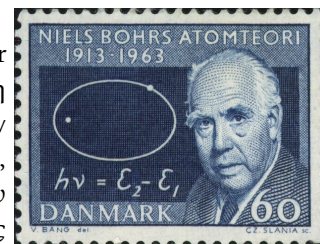
Τετάρτη 22-1-2014: Ομιλία κ. Γ. Μ. Καβουλάκη

Με την ομιλία του Γιώργου Μ. Καβουλάκη, καθηγητή του ΤΕΙ Ηρακλείου, συνεχίστηκαν οι εορταστικές εκδηλώσεις για τα 50χρονα του Εκπαιδευτηρίου "ΤΟ ΠΑΓΚΡΗΤΙΟΝ", που λειτούργησε για πρώτη φορά το σχολικό έτος 1963-1964. Στο πλαίσιο της σειράς εκδηλώσεων «Ξανά στο σχολείο τους: οι απόφοιτοι συνομιλούν με γονείς, μαθητές και εκπαιδευτικούς», ο παλιός μαθητής του Παγκρητίου επέστρεψε στο σχολείο του, για να διδάξει με απλό τρόπο ένα πολύ σημαντικό επιστημονικό θέμα. Η διάλεξη, που πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 22 Ιανουαρίου, στις 19.30 στο Εκπαιδευτήριο, και ήταν ανοικτή για το κοινό, είχε τον χαρακτηριστικό τίτλο «100 χρόνια από τη γέννηση της κβαντικής θεωρίας του ατόμου: μια σύντομη

ανασκόπηση μιας συναρπαστικής θεωρίας».

Το 2013 συμπληρώθηκαν 100 έτη από τότε που ο Δανός φυσικός Niels Bohr διατύπωσε την κβαντική θεωρία του ατόμου. Στα χρόνια που ακολούθησαν η θεωρία αυτή μετεξελίχθηκε σε μια από τις πιο επιτυχημένες θεωρίες των θετικών επιστημών, καθότι, πέρα από το ενδιαφέρον που έχει σε επίπεδο βασικής έρευνας, αποτελεί τη βάση όλης της σύγχρονης τεχνολογίας. Στην ομιλία του ο Γ. Καβουλάκης παρουσίασε μια πολύ σύντομη ανασκόπηση των εξελίξεων της κβαντικής θεωρίας. Παρότι η θεωρία αυτή έχει εφαρμοστεί και ελεγχθεί σε πάρα πολλά φυσικά συστήματα, οδηγεί και σε εντυπωσιακά παράδοξα. Ο ομιλητής αναφέρθηκε σε ορισμένα από τα παράδοξα αυτά, τα οποία μάλιστα αποτελούν αντικείμενο σύγχρονης έρευνας.

Η ποίηση του μήνα

10-1-2014: α' γυμνασίου
Κάλαντα Πρωτοχρονιάς
και Φώτων

17-1-2014: β' γυμνασίου: Ένα ποίημα για τη
φιλία του Χόρχε Λουίς Μπόρχες

*Δεν μπορώ να σου δώσω λύσεις
για όλα τα προβλήματα της ζωής
σου,
ούτε έχω απαντήσεις
για τις αμφιβολίες και τους φόβους
σου.
όμως μπορώ να σ' ακούσω
και να τα μοιραστώ μαζί σου.
Δεν μπορώ ν' αλλάξω
το παρελθόν ή το μέλλον σου.
Όμως όταν με χρειάζεσαι
θα είμαι εκεί μαζί σου.
Δεν μπορώ να αποτρέψω τα*

*παραπατήματά σου.
Μόνο μπορώ να σου προσφέρω το
χέρι μου
να κρατηθείς και να μη πέσεις.
Οι χαρές σου, οι θρίαμβοι και οι
επιτυχίες σου
δεν είναι δικές μου.
Όμως ειλικρινά απολαμβάνω να σε
βλέπω εντυχισμένο.
Δεν μπορώ να περιορίσω μέσα σε
όρια
αυτά που πρέπει να*

*πραγματοποιήσεις,
όμως θα σου προσφέρω τον
ελεύθερο χώρο
που χρειάζεσαι για να
μεγαλοουργήσεις.
Δεν μπορώ να αποτρέψω τις οδύνες
σου
όταν κάποιες θλίψεις
σου σκίζουν την καρδιά,
όμως μπορώ να κλάψω μαζί σου
και να μαζέψω τα κομμάτια της
για να την φτιάξουμε ξανά πιο
δυνατή.*

*Δεν μπορώ να σου πω ποιος είσαι
ούτε ποιος πρέπει να γίνεις.*

*Μόνο μπορώ
να σ' αγαπώ όπως είσαι
και να είμαι φίλος σου.*

*Αυτές τις μέρες σκεφτόμουν
τους φίλους μου και τις φίλες μου,
δεν ήσουν πάνω
ή κάτω ή στη μέση.*

*Δεν ήσουν πρώτος
ούτε τελευταίος στη λίστα.*

*Δεν ήσουν το νούμερο ένα ούτε το
τελευταίο.*

*Να κοιμάσαι ευτυχισμένος.
Να εκπέμπεις αγάπη.
Να ξέρεις ότι είμαστε εδώ
περαστικοί.*

*Ας βελτιώσουμε τις σχέσεις με τους
άλλους.*

*Να αρπάζουμε τις ευκαιρίες.
Να ακούμε την καρδιά μας.*

Να εκτιμούμε τη ζωή.

*Πάντως δεν έχω την αξίωση να
είμαι
ο πρώτος, ο δεύτερος ή ο τρίτος
στη λίστα σου.*

*Μου αρκεί που με θέλεις για φίλο.
Ευχαριστώ που είμαι.*

Χόρχε Λουίς Μπόρχες

Πέμπτη 30-1-2014

Με αφορμή την εορτή των Τριών Ιεραρχών οι μαθητές του γυμνασίου και του Λυκείου μας παρακολούθησαν την Θεία Λειτουργία στον Ι. Ναό της Αγίας Σκέπης.

Ελεύθερη έκφραση

Έκθεση ζωγραφικής της ζωγράφου Άννας Κεφαλογιάννη-Χατζηδάκη

Στο πλαίσιο της σειράς εκδηλώσεων «Ξανά στο σχολείο τους: οι απόφοιτοι συνομιλούν με γονείς, μαθητές και εκπαιδευτικούς», η ζωγράφος Άννα Κεφαλογιάννη-Χατζηδάκη, απόφοιτος του Παγκρητίου, εκθέτει έργα της στους χώρους του σχολείου. Πρόκειται για ελαιογραφίες μεγάλων διαστάσεων στις οποίες, όπως επισημαίνει η ίδια, «αποτυπώνεται η ατμόσφαιρα, ο χώρος, το φως και το χρώμα της υπέροχης κρητικής γης».

Παρουσίαση κύκλου μουσικής

Συνεχίζοντας την παρουσίαση των ομάδων των κύκλων ενδιαφερόντων, συναντήσαμε τον μουσικό του σχολείου κ. Πεπονάκη Λεωνίδα, για να μας μιλήσει για τη μουσική στο σχολείο και για τον κύκλο μουσικής.

Καλημέρα σας, κ.Πεπονάκη. Πόσα χρόνια είστε υπεύθυνος στη μουσική ομάδα;

Είμαι υπεύθυνος της μουσικής ομάδας από τότε που ξεκίνησε με τους κύκλους ενδιαφερόντων, πριν από περίπου 18 χρόνια, αν θυμάμαι καλά. Κάθε χρόνο είτε με λιγότερα είτε με περισσότερα παιδιά συστήνεται μουσική ομάδα.

Τι νομίζετε ότι προσφέρει η μουσική γενικά στον άνθρωπο;

Για να απαντήσουμε σ' αυτό το ερώτημα, θα πρέπει να μιλάμε ώρες. Προσπαθώντας να συνοψίσω, θα έλεγα ότι η μουσική προσφέρει και σ' αυτούς που την ακούν αλλά και σ' αυτούς που την παίζουν: πνευματική και ψυχική καλλιέργεια, έκφραση, συντροφιά, εκτόνωση, εργασία, δημιουργικότητα, κοινωνικοποίηση, παιδεία.

Ποια μουσικά όργανα χρησιμοποιείτε στον φετινό κύκλο;

Φέτος έχουμε πιάνο, keyboard, βιολί, φλάουτο και κιθάρες. Γενικά χρησιμοποιούμε ό,τι όργανα παίζουν τα παιδιά που συμμετέχουν στο κύκλο, φωνές και κάποια κρουστά.

Η επιλογή των μουσικών κομματιών είναι δική σας ή των παιδιών;

Τα κομμάτια επιλέγονται με κριτήριο την εκδήλωση που ετοιμάζουμε. Η επιλογή γίνεται σε συνεργασία με τους μαθητές και πρόθεση είναι να γίνονται όσο το δυνατόν περισσότερο σεβαστές οι προτάσεις των παιδιών. Αν όμως κάτι είναι εξαιρετικά δυσεκτέλεστο ή δεν ταιριάζει σ' έναν σχολικό χώρο, το απορρίπτουμε. Θα ήθελα όμως να προσθέσω ότι από τα σημαντικότερα οφέλη που έχω από την επαφή μου με τα παιδιά είναι αυτή ακριβώς η συνεργασία που με ανανεώνει και πολλές φορές με φέρνει κοντά σε ακούσματα νέων ανθρώπων, μειώνοντας έτσι το περίφημο «χάσμα γενεών».

Γνωρίζω ότι κάνετε πολύ συχνά μουσικές εκδηλώσεις, τι μορφή τους δίνετε;

Οι εκδηλώσεις της μουσικής ομάδας έχουν το ίδιο πνεύμα με τις υπόλοιπες μουσικές εκδηλώσεις του σχολείου. Ίσως το διαφορετικό με τη μουσική ομάδα του γυμνασίου είναι ότι δίνεται περισσότερο βήμα στους μαθητές. Μου αρέσει πάρα πολύ, όταν τα παιδιά προτείνουν ιδέες, κομμάτια κ.λ.π. και εγώ απλώς συντονίζω. Πρέπει όμως να πούμε ότι η ύπαρξη της μουσικής ομάδας είναι ενταγμένη στο γενικότερο πλάνο του σχολείου για μουσική παιδεία. Στο δημοτικό η επαφή με τη μουσική είναι περισσότερο βιωματική, στο γυμνάσιο γίνεται πιο θεωρητική, άρα ο ενδιάμεσος κρίκος για όσα παιδιά επιθυμούν βιωματική επαφή με τη μουσική στο γυμνάσιο είναι η μουσική ομάδα. Βέβαια, πολλά παιδιά μου παραπονιούνται ότι θα ήθελαν περισσότερη βιωματική μουσική στο γυμνάσιο, αλλά δεν μπορούν να έρθουν στη μουσική ομάδα, διότι θέλουν να γνωρίσουν και κάποιο άλλο κύκλο.

Στο μέλλον, στα πλαίσια αναδιάρθρωσης του σχολικού προγράμματος ελπίζω να διατεθούν περισσότερες ώρες για μουσική και να μπορούμε να καλύψουμε και αυτές τις επιθυμίες...

Κύριε Πεπονάκη, σας ευχαριστούμε πολύ..!

Κοντά στο νου ...κι η γλώσσα

Καλή και δημιουργική χρονιά σε όλους! Με κέφι, όρεξη και φαντασία συνεχίζουμε ακάθεκτοι στη στήλη μας και σας καλούμε να μοιραστείτε τις ιδέες σας μαζί μας. Μπορείτε κι εσείς οι αναγνώστες του «*Μέρες Σχολείου*» να μας προτείνετε θέματα, να θέσετε απορίες, να εκφράσετε προβληματισμούς, να φέρετε παιχνίδια κ.ά., πάντα σχετικά με τη γλώσσα, βέβαια! Δεχόμαστε και λογοτεχνικά κείμενα δικής σας έμπνευσης!!! Σας περιμένουμε! Ψάξατε να βρείτε τα λάθη του κειμένου μας στο προηγούμενο τεύχος; Μη μας πείτε ότι ήταν πανεύκολο, διότι δεν θα το πιστέψουμε! Προσπαθήσατε να τα διορθώσετε; Ούτε αυτό ήταν εύκολο. Το μάτι μας πήρε κάποιους μαθητές στον διάδρομο του γυμνασίου που έκαναν «πηγαδάκια», συζητώντας και ψάχνοντας ποια ακριβώς ήταν τα λάθη και ποια τα σωστά. Με τα σωστά τους ήταν τώρα αυτά τα παιδιά; Σίγουρα, αφού όποιος ψάχνει βρίσκει, κι όποιος βρίσκει μαθαίνει, κι όποιος μαθαίνει καταλαβαίνει ... Καταρχάς, στη σημερινή στήλη θέλουμε να σας ζητήσουμε συγγνώμη, διότι στο κείμενο αυτό υπογραμμίστηκαν ολόκληρες σειρές, σαν λάθη, ενώ δεν ήταν. Μόνο λέξεις και φράσεις μεμονωμένες έπρεπε να σημειωθούν. Γενικά η υπογράμμιση δεν πήγε τόσο καλά και ίσως κάποιοι να μπερδεύτηκαν. Τώρα, λοιπόν, θα δείτε τις διορθώσεις των λαθών, οπότε και θα λυθεί κάθε παρεξήγηση. Βάλτε μπροστά σας το κείμενο της στήλης του προηγούμενου τεύχους και διαβάστε. Πόσα από αυτά είχατε βρει;

τριάμισι (ουδέτερου γένους) *χρόνια*, όχι *τρεισήμισι* (θηλυκού γένους) *χρόνια*

σκεφτόμενος (ρήμα σκέφτομαι), όχι *σκέφτοντας*

στο ύπαιθρο (ο ανοιχτός χώρος, η εξοχή), όχι *στην ύπαιθρο* (αγροί και χωριά, μη αστικές περιοχές, η επαρχία)

η λεωφόρος, όχι *η λεωφόρο*

μεγάλες και *επιβλητικές* (θηλυκού γένους, η είσοδος) *είσοδοι*, όχι *μεγάλοι* και *επιβλητικοί* (αρσενικού γένους) *είσοδοι*

οι διάδρομοι, όχι *οι διαδρόμοι*

τον εφημερεύοντα (αιτιατική πτώση) *καθηγητή*, όχι *τον εφημερεύων καθηγητή*

διάλειμμα, όχι *διάλλειμα*

ενδιαφέρουσα (θηλυκού γένους) *διακόσμηση*, όχι *ενδιαφέρων* (αρσενικού γένους) *διακόσμηση*

που (αναφορική αντωνυμία, τα οποία), όχι *όπου* (τοπικό αναφορικό επίρρημα)

πραγματεύονται (ασχολούνται με, εξετάζουν), όχι *διαπραγματεύονται* (κάνουν παζάρι, συνεννοούνται, για να καταλήξουν σε συμφωνία)

απαθανατίζει, όχι *αποθανατίζει*
 της κυρίας *Παπαδάκη*, όχι της κυρίας *Παπαδάκης*
ανέκαθεν (πάντοτε, από την πρώτη στιγμή), όχι *από ανέκαθεν*
εκμεταλλεόμενοι (ρήμα εκμεταλλεύομαι), όχι *εκμεταλλεύοντας*
 της *δεσποινίδος* ή της *δεσποινίδας*, όχι της *δεσποινίς*
στη μιάμιση, όχι *στις* μιάμιση
γεύμα (το μεσημέρι), όχι *δείπνο*
 ο *πατήρ* (ονομαστική πτώση) *Γεώργιος*, όχι ο *πάτερ* (κλητική) *Γεώργιος*
αμέσως *αρχίζουμε*, όχι *άμεσα*
καταρρακτώδεις (ενικός: η καταρρακτώδης) *βροχές*, όχι *καταρρακτώδες βροχές*
τόσο (ποσοτικό επίρρημα, προσδιορίζει το επίθετο «πολλούς») *πολλούς τρόπους*, όχι *τόσους πολλούς*
τρόπους
 τη *συνεχή* επίβλεψη, όχι τη *συνεχής* επίβλεψη
Οκτώβριο, όχι *Οκτώμβριο* (αλλά: Σεπτέμβριο, Νοέμβριο, Δεκέμβριο)
όπου (στην αυλή) ή *στο οποίο* (επεισόδιο), όχι *που*
παρεξηγήθηκαν, όχι *παραξηγήθηκαν*
διάγραψε (χωρίς αύξηση στην προστακτική), όχι *διέγραψε*
όλους όσοι (*όσοι* είναι υποκείμενο του ρήματος που ακολουθεί), όχι *όλους όσους*
διατίθενται, όχι *διατίθονται*
ως μαθητές (είναι μαθητές, δεν παρομοιάζονται με μαθητές), όχι *σαν μαθητές*
του επεικούς *γυμναστή*, όχι *του επεικί* *γυμναστή*
πολλή (επίθετο) *οργή*, όχι *πολύ* (επίρρημα) *οργή*
σεβόμαστε την ελευθερία σας ως μαθητών (προσδιορίζει το «σας», που είναι γενική), όχι *την ελευθερία σας*
ως μαθητές
καταρχάς (στην αρχή), όχι *καταρχήν*
σ' το είπα (σου το είπα), όχι *στο είπα*
πριν από το διάλειμμα, όχι *πριν* το διάλειμμα
τα συναισθήματα *εκείνης της στιγμής*, όχι *τα αισθήματα*
μετά το μεσημέρι, όχι *μετά από το μεσημέρι*
να μιλήσουν *ιδιαίτερος* στον διευθυντή, όχι *να μιλήσουν* *ιδιαίτερα*
συγγνώμη, όχι *συγνώμη*
ό,τι συμβαίνει στο σχολείο μπορεί να μας διδάξει, όχι *ότι συμβαίνει στο σχολείο...*
μαθαίνουμε πώς (ερωτηματικό επίρρημα) *να συνεργαζόμαστε*, όχι *πως να συνεργαζόμαστε*
όσο(ν) αφορά, όχι *όσο αναφορά*
ή (διαζευκτικός σύνδεσμος), όχι *η* (θηλυκό άρθρο)
δαπανά, όχι *δαπανεί*
μια (αόριστο άρθρο), όχι *μία* (αριθμητικό επίθετο)
κοινοτοπία (κοινός τόπος), όχι *κοινοτυπία*
βάσει (δοτική πτώση) *του αναλυτικού προγράμματος*, όχι *βάση του αναλυτικού ...*
αποκπιούνται ή *αποκτώνται*, όχι *αποκτούνται*
δεν συνιστάται (προτείνεται, δίνεται η συμβουλή, γίνεται σύσταση - του ρήματος συνιστώμαι), όχι *δεν*
συνίσταται (αποτελείται, βρίσκεται, έγκεται - του ρήματος συνίσταμαι)
να περιφρονεί, όχι *να περιφρονά*

Η γλώσσα δεν μας αφήνει σε ησυχία! Τι να κάνουμε, στο ίδιο αυτό τεύχος του Ιανουαρίου θα σας πάμε μια βόλτα σε χωράφια όχι και τόσο άγνωστα σε σας. Η ιδέα ήταν των παιδιών της ομάδας μας της β' γυμνασίου και γεννήθηκε από μια συζήτηση που είχαν στο μάθημα με την κ. Κληρονόμου. Ποιος ξέρει μπορεί να συζητούσαν στην Ιλιάδα ότι οι Αχαιοί πρεσάρουν τους Τρώες έξω από τα τείχη τους, ή ότι ο Πάρης λουφάρει καμιά φορά από τον πόλεμο, ή ότι οι θεοί τρενάρουν την υπόθεση του Αχιλλέα ή ότι ο Δίας προσπαθεί μάταια να καλμάρει την ζηλιάρα Ήρα που κοντεύει να σαλτάρει.

Για όσους δεν το κατάλαβαν, θα παρουσιάσουμε στη στήλη μας ρήματα που έχουν την κατάληξη -άρω και, ως γνωστόν, προέρχονται από ξένες γλώσσες (ιταλικά, γαλλικά, αγγλικά κ. ά.) Τα χρησιμοποιούμε συχνά στο λόγο μας, κυρίως στον προφορικό, διότι δείχνουν οικειότητα, κάνουν το ύφος ανεπίσημο, απλό, καθημερινό και καμιά φορά δίνουν και μια απόχρωση ... μαγκιάς. Η σημασία τους είναι γνωστή σχεδόν σε όλους, γι' αυτό θα μείνουμε στην ετυμολογία των ρημάτων αυτών. Αν πάλι κάποιος έχει άγνωστες λέξεις, του δίνουμε μια

ευκαιρία να ανοίξει το πολύτιμο λεξικό. Εξάλλου, κι εμείς -για να λέμε την αλήθεια- χωρίς το Λεξικό του κ. Μπαμπινιώτη δεν θα τα καταφέρναμε.

αβαντάρω < αβάντα < avanti (ιταλ.) = εμπρός, πριν
ακομπανιάρω < accompagnare (ιταλ.) = συνοδεύω
αμπαλάρω < emballer (γαλλ.) < en + balle ή abballare (ιταλ.)
αριβάρω < arrivare (ιταλ.) = φτάνω
γκελάρω < γκέλα < gel (τουρκ.) = έλα, προστακτική του gelmek = έρχομαι
γουστάρω < gusto (ιταλ.) < gustus (λατιν.) = γεύση
γραδάρω < γράδο < grado (ιταλ.) < gradus (λατιν.) = βαθμός
ζουμάρω < zoom (αγγλ.) ηχομιμητική λέξη
ιντριγκάρω < intriga (ισπαν.) < intricare (λατιν.) = περιπλέκω
καβατζάρω < cavazzare (ιταλ.) < cavo = κάβος
καδράρω < κάδρον (μεσαιων.) < quadro (βενετ.) < quadrus (λατιν.) = τετράγωνος
καλάρω < calare (ιταλ.) < calar (προβηγκ.)
καλμάρω (αντιδάνειο) < calmare (ιταλ.) < calma < καΐμα (αρχ. ελλ.) = μεγάλη ζέστη που οδηγεί σε απραξία, λήθαργο
κεντράρω (αντιδάνειο) < centre (αγγλ., γαλλ.) < κέντρον (αρχ. ελλ.) = αιχμή, αγκάθι, κεντρί
κλατάρω < eclater (γαλλ.) = σκίζω, καταστρέφω
κλικάρω < cliquer (γαλλ.) = ηχώ, θορυβώ
κομπλάρω, κομπλεξάρω < complex (αγγλ.) < complexus (λατιν.) = εναγκαλισμός
κομπλιμεντάρω < complimento (ιταλ.) < cumplimiento (ισπαν.) < cumplir = εκπληρώνω, δείχνω ευγένεια
κοντράρω < contra (ιταλ.) = αντίθετα (επίρρημα)
κοντρολάρω < controle (γαλλ.) < contreroller = αντίγραφο ρόλου < contre+rolle = ρόλος, λογαριασμός
κουτσάρω < coach (αγγλ.) < coche (γαλλ.) < kutsche/kotsche (γερμ.) = άμαξα, καρότσα [μεταφορικά ο εκπαιδευτής είναι αυτός που οδηγεί τον μαθητή του να δοκιμαστεί, να περάσει τις εξετάσεις]
κορνάρω < corna (ιταλ.) < cornua (λατιν.) ονομ. πληθ. του ουσιαστ. cornu = κέρατο, γωνία
κορνιζάρω (αντιδάνειο) < κορνίζα < cornise (βενετ.) < cornix -icis (λατιν.) = κουρούνα < κορώνη (αρχ. ελλην.) (κορωνίδα)
κορτάρω < corte (ιταλ.) = αυλή παλατιού [fare la corte = συμπεριφέρομαι ευγενικά, ερωτοτροπώ]
κοτσάρω < cozzare (ιταλ.) = χτυπώ με κέρατα
κουλάρω < cool (αγγλ.) = ψυχρός, ψύχραιμος
κουμαντάρω < κουμάντο < comando (ιταλ.) < commendo (λατιν.) = επιτρέπω, συνιστώ
κουράρω < curare (ιταλ.) < cura = ιατρική φροντίδα ασθενούς για την αποκατάσταση της υγείας του
κρεπάρω < crepare (ιταλ.) < crepare (λατιν.) = κροτώ, θορυβώ
κριτικάρω < critic (αγγλ.), critique (γαλλ.), kritik (γερμ.) = κριτικός
λανσάρω < lancer (γαλλ.) < lanceare (λατιν.) = εξακοντίζω, λογχίζω
λιμάρω < limare (ιταλ.) < lima
λιντσάρω < lynch (αγγλ.) από το όνομα του Αμερικανού W. Lynch, ο οποίος οργάνωνε παράνομα λαϊκά δικαστήρια και εκτελούσε ποινές στην πολιτεία της Βιρτζίνια.
λουστράρω < lustrare (ιταλ.) = γυαλίζω, σπιλβώνω < lustro = λούστρο
λουφάρω < λουφάζω < λωφάζω (μεσαιων.) < λωφῶ (αρχ. ελλ.) = σταματώ, αναπαύομαι
μαϊνάρω < mainar (βενετ.) = χαλαρώνω, κατεβάζω τα πανιά
μακιγιάρω < se maquiller (γαλλ.)
μανουβράρω < manoeuvre (γαλλ.) < manœuvre/manoeuvre (αρχ. γαλλ.) = χειρωνακτική εργασία
μαντάρω < ammendare (ιταλ.) = επιδιορθώνω < emendo (λατιν.) = επανορθώνω, διορθώνω < mendum = σφάλμα, ελάττωμα
μαντζάρω < mangiare (λατιν.) = τρώγω
μαρινάρω < marinare (ιταλ.) < marino = θαλάσσιος
μαρκάρω < marcare (ιταλ.) < marca < marka (γοθικ.) = σύνορο, όριο
μαρσάρω < marcher = βαδίζω, προχωρώ
μολάρω < mollare (ιταλ.) = αφήνω, χαλαρώνω < molle < mollis (λατιν.) = εύκαμπτος, χαλαρός
μοντάρω < montare (ιταλ.) βλ. και γαλλ. monter = ανεβαίνω, εγκαθιστώ, στήνω < mons (λατιν.) = βουνό, σωρός
μοστράρω < mostrare (ιταλ.) = δείχνω

μπαλαντζάρω (αντιδάνειο) < balanza (βενετ.) < palanga < phalanx (λατιν.) < φάλαγξ (αρχ. ελλην.)

μπαρκάρω < imbarcare (ιταλ.) < im- (<in) + barca = βάρκα

μπατάρω < battere (ιταλ.) / bater (βενετ.) = χτυπώ

μπλοκάρω < bloccare (ιταλ.) < blocco < blok (ολλανδ.) < bloh/bloch (αρχ. γερμαν.) = κούτσουρο, κορμός δένδρου

μπλοφάρω < μπλόφα < bluff (γαλλ.) < bluff (αγγλ.) < bluffen (γερμαν.) = παραπλανώ τον αντίπαλο (κυρίως στα χαρτιά)

μπουκάρω < boccare (λατιν.) < bocca = στόμα

μποϊκοτάρω < boycott (αγγλ.), από το όνομα του Άγγλου γαιοκτήμονα Charles Boycott, ο οποίος ενοικίαζε γη στην Ιρλανδία και οι καλλιεργητές του αρνήθηκαν να εργαστούν γι' αυτόν, επειδή δεν μείωνε τις χρεώσεις.

μπρατσάρω (αντιδάνειο) < μπράτσο < braccio (βενετ.) < brachium (λατιν.) < βραχίων (αρχ. ελλην.)

νετάρω < nettare (ιταλ.) = καθαρίζω, πλένω

ντεμπουτάρω < debuter (γαλλ.) < debut = αρχή, ξεκίνημα

ντουμπλάρω < doubler (γαλλ.) = διπλασιάζω

ντριμπλάρω ή ντριπλάρω ή τριπλάρω < dribble (αγγλ.) = ντρίμπλα ή ντριπλά ή τρίπλα

Στο α' μέρος γράψαμε αυτά με αρχικό γράμμα από το **α - ν**. Στο επόμενο τεύχος θα συνεχίσουμε με το β' μέρος, όσα αρχίζουν με **ξ - ω**. Προφανώς υπάρχουν κι άλλα, εμείς προσπαθήσαμε να συγκεντρώσουμε εδώ τα πιο συνηθισμένα. Θα χαρούμε να μας υπενθυμίσετε ρήματα που ξεχάσαμε, για να τα συμπεριλάβουμε στο β' μέρος.

Τα παιδιά ...γράφει

Μια φορά κι έναν καιρό στα πολύ παλιά χρόνια ήταν ένας βασιλιάς που είχε τρεις γιους. Καθώς περνούσαν τα χρόνια ο βασιλιάς γερνούσε και είχε ένα πρόβλημα. Δεν ήξερε σε ποιον από τους τρεις γιους να αφήσει το βασίλειό του, διότι τους αγαπούσε όλους το ίδιο. Κάθε μέρα που περνούσε μόνο αυτό τον απασχολούσε. Ποιον γιο να διαλέξει. Ο καιρός περνούσε... πέρασε ο χειμώνας... πέρασε η άνοιξη... και ο βασιλιάς τίποτα. Και σκεφτόταν... και σκεφτόταν... και συνέχεια σκεφτόταν. Ώσπου έφτασε το καλοκαίρι. Ένα πρωινό που ξύπνησε του ήρθε επιτέλους η λύση. Και ενθουσιάστηκε. Σηκώθηκε και είπε στους υπηρέτες να του φτιάξουν ένα πλούσιο πρωινό και ένα πολύ ιδιαίτερο γεύμα, καθώς είχε καιρό να φάει έτσι. Ήταν ακόμα πιο ενθουσιασμένος. Το ίδιο απόγευμα κιάλας, μετά τον ωραίο καφέ που ήπια, φώναξε τρεις μουσικούς και τους έβαλε να παίξουν χαρούμενη μουσική. Πάνω στη χαρά του έστειλε έναν υπηρέτη να φωνάξει τους τρεις γιους του, γιατί είχε να τους ανακοινώσει κάτι πολύ σοβαρό.

Όταν έμαθαν τα νέα οι τρεις γιοι, ένιωσαν μεγάλη αγωνία γι' αυτό που ήθελε να τους πει ο πατέρας τους. Ντύθηκαν με τα καλά τους ρούχα και πήγαν στην αίθουσα του θρόνου, όπου τους περίμενε ο βασιλιάς. Μόλις μπήκαν οι γιοι στην αίθουσα, τους είδε ο πατέρας τους και έτρεξε να τους αγκαλιάσει. Τους φίλησε και τους είπε να καθίσουν. Πήρε ένα γλυκό ύφος και άρχισε να τους λέει:

Παιδιά μου, επειδή έχω αρχίσει και γερνάω και δεν ξέρω ακόμα πόσο θα μείνω στη γη, αποφάσισα να αφήσω σε κάποιον από εσάς το βασίλειό μου. Κοιτάξτε, παιδιά μου, όλους σας αγαπώ το ίδιο πολύ και δεν ξέρω σε ποιον από τους τρεις να αφήσω το βασίλειό μου. Να τι σκέφτηκα. Την Κυριακή το πρωί θα πάρετε τα άλογά σας και θα πάτε μέχρι το διπλανό χωριό. Θα μείνετε εκεί το βράδυ να ξεκουραστείτε και τη Δευτέρα το πρωί θα έρθετε πίσω στο παλάτι. Όποιου το άλογο μπει τελευταίο στην αυλή του παλατιού αυτός θα κερδίσει το θρόνο.

Τα παιδιά παραξενεύτηκαν, αλλά δεν μπορούσαν να κάνουν αλλιώς. Προβληματίζονταν για το τι εννοούσε ο πατέρας τους και δεν μπορούσαν να βρουν λύση.

Η Κυριακή έφτασε. Πήγαν στο διπλανό χωριό και σκέφτονταν τι να κάνουν. Και κάποια στιγμή ήρθε η λύση στον πιο μικρό και ξύπνησε τους άλλους δυο. «Έχω τη λύση», τους φώναξε. Την άλλη μέρα το πρωί σηκώθηκαν, ντύθηκαν, πήραν τα άλογα ...και άρχισαν να τρέχουν...

Ποια λύση βρήκε ο μικρότερος αδελφός;

Do you have anything in common with your teachers at Junior High School?

The students of B' Class interviewed their teachers to check their preferences and see how much they share the same views on their likes and dislikes. Answer the following questions and check on your own who are the ones that you identify yourself with.

Which kind of food do you prefer?

- Desserts
- Stuffed vegetables
- Pasta
- Omelet
- Eggplants
- Chinese
- Burger
- Lentils
- Bean soup
- A roast

Which is your favourite destination for holiday?

- Istanbul
- Brazil
- Spain
- Paris
- Greece
- London
- Scotland
- Southern France-Corsica
- New Orleans
- The Netherlands

3. What is your favourite colour?

- Yellow
- Green
- Maroon
- Purple
- Orange
- Blue
- Red
- Light blue
- Brown
- Dark green

4. Which subject you didn't use to like when you were a student?

- Physics
- Maths

- English
- Algebra
- Literature
- Ancient Greek
- Geography
- Geometry
- Biology
- French

By A. Lydakis

5. What do you do in your free time?

- I hang out with my friends
- I read books
- I relax
- I do puzzles
- I go swimming
- I listen to music
- I go walking
- I go to the cinema
- I go hiking in the mountains
- I ride a bike

6. Which famous person do you admire?

- Mahatma Gandhi
- Steven Hawkins
- Eleni Glikatzi Arveler
- Meryl Streep
- Sakis Rouvas
- Johnny Depp
- The Archbishop of Albania, Anastasios
- Melina Mercouri
- Ioannis Kapodistrias
- Nelson Mandela

7. How would you describe yourself?

- Creative
- Determined
- Capable
- Optimistic
- Active
- Patient
- Responsible
- Conscientious
- Persistent
- Calm

PROBLEMS

Dear Agony Mary,

I'm writing to tell you about my problem, my family's problem actually.

You know, in my family I am always the bad guy. My brothers accuse me of doing everything the wrong way and my parents are never satisfied with me. They always make me do many things that I don't want to do. For example, my mum wants me to learn how to play the guitar and my father wants my grades to be higher and higher. Also, I never hang out with my friends because I always waste my free time, "they say". My older brother is always the perfect guy. He can play the piano, he graduated from Junior High School with flying colors and my parents love him. They appreciate everything he does, but exactly the opposite goes for me.

In other words, I have a very bad time at home and I can't get away from it. Please tell me what to do, give me some advice!

**Help,
Pedro**

Dear Pedro,

I have just received your letter and I am writing to give you some advice about your problems.

Firstly, in your letter you told me that your parents are always making you do things you don't like and want your grades to be perfect. In my opinion, you have to accept some of these things because they are good for you and they will help you later on in life. For example, learning to play a musical instrument is very useful because music calms you down and teaches you many things about life. Regarding your marks, I think that you have to promise your parents that you will try as hard as you can for them to be good. I think that this would be good enough for them, even though your grades are not perfect. Furthermore, you told me that your parents don't allow you to go out with your friends and have fun. I believe that you have to talk to them and explain that friends are important and that hanging out with them at least once a week will help you relax, to have a break from everyday pressures. Finally, I don't think that you have to follow in your older brother's steps, just because your parents think he is perfect. Try to be yourself, and I think that they will like you for who you are.

Well, that's all for now. I hope my advice will prove useful to you.

**Yours,
Agony Mary**

KEY

Mostly a Antonis Neonakis
Mostly b Sifis Kassakis
Mostly c Eleftheria Iatraki
Mostly d Athena Klironomou
Mostly e Irene Papathanassiou
Mostly f Fani Fountoulaki
Mostly g Eleni Alexopoulou
Mostly h Christina Mauromat
Mostly i Michael Kypriotakis
Mostly j Dimitris Klironomos

Agony Mary